

Katowice, dnia 12 października 2022 r.

Dr hab. Gabriela Jyż

**Recenzja pracy doktorskiej Pani mgr Małgorzaty Chomycz-Śmigielskiej pt.:
„Odpowiedzialność prawna wojewody jako organu administracji publicznej”**

Rzeszów 2022 r, s. 294,

1.Podstawa prawna sporządzenia recenzji

Recenzja została sporządzona w związku z powołaniem Uchwałą Nr I/3/2022 z dnia 30 czerwca 2022 r. Senatu WSPiA Rzeszowskiej Szkoły Wyższej do pełnienia funkcji recenzenta rozprawy doktorskiej Pani mgr Małgorzaty Chomycz-Śmigielskiej pt.: „Odpowiedzialność prawna wojewody jako organu administracji publicznej” , której Promotorem jest dr hab. prof. WSPiA Zbigniew Czarnik.

Głównym celem sporządzenia niniejszej recenzji, w świetle art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j.: Dz.U. 2017, poz. 1789 ze zm.), mającego zastosowanie w związku z art. 175 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1669 ze zm.), jest rozstrzygnięcie czy przygotowana rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Pani magister Małgorzaty Chomycz-Śmigielskiej w dyscyplinie naukowej nauki prawne oraz umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Z perspektywy tych właśnie kryteriów zostanie oceniona rozprawa doktorska przedstawiona przez Panią mgr Małgorzatę Chomycz-Śmigielską.

2. Podstawa faktyczna recenzji

Recenzja sporządzona została na podstawie oceny rozprawy doktorskiej przedłożonej przez Wnioskodawczynię. Praca liczy 294 strony (598 przypisów), w tym spis treści oraz bibliografia (wraz z wykazem aktów prawnych i orzeczeń).

3. Wybór tematu rozprawy doktorskiej i ocena oryginalności rozwiązania problemu naukowego

W celu weryfikacji spełniania pierwszego z kryterium, określonego we wskazanych wyżej aktach prawnych, dla rozprawy doktorskiej niezbędna jest ocena jej twórczego, oryginalnego charakteru, w szczególności wyboru zagadnienia i postawienia problemu badawczego, tezy badawczej (lub tez badawczych) oraz oryginalności rozwiązania zaprezentowanego w rozprawie.

Odnosząc się do tematu recenzowanej dysertacji, to jest on istotny zarówno z teoretycznego, jaki również z praktycznego punktu widzenia. Wprawdzie problematyka statusu prawnego wojewody jako organu administracji publicznej, w tym kwestie odpowiedzialności tegoż organu w związku z pełnieniem przez niego funkcji, jest podejmowana przez przedstawicieli doktryny od wielu lat, jednak nadal brak jest ujęcia całościowego problematyki wieloaspektowości tejże odpowiedzialności, jej rodzajów, wzajemnych powiązań. Jak zasadnie zauważa Doktorantka ze względu na rolę wojewody jako organu, a jednocześnie piastuna organu i polityka, sfera odpowiedzialności wojewody wydaje się wyjątkowo złożona i zasługuje na głębszą analizę. Dotychczas jednak, pomimo dość bogatego dorobku doktryny, nie udało się odpowiedzieć na wiele istotnych pytań, co wskazuje na istnienie obszaru wymagającego dalszych badań, zważywszy, że problem odpowiedzialności prawnej wojewody jest ważny i aktualny. W nurt tej debaty wpisuje się recenzowana rozprawa doktorska, której Autorka, mając szeroką znajomość zagadnienia będącą niewątpliwie wynikiem wcześniej, dogłębnej analizy, przedstawia problematykę odpowiedzialności prawnej wojewody w nowym

kontekście, przede wszystkim poprzez dokonanie klasyfikacji rodzajów odpowiedzialności wojewody i próbę, bardzo udatną, całościowej analizy zagadnienia będącego tematem pracy doktorskiej.

W dysertacji Doktorantka stawia sobie za cel udowodnienie tezy, iż odpowiedzialność wojewody odnosi się do dwóch płaszczyzn. Pierwszą jest ta, która wynika z realizowanych zadań i wiąże się z odpowiedzialnością organu administracji publicznej. Druga jest pochodną ustrojowej roli tegoż organu. Uznaje i dowodzi, że przenikanie się tych dwóch płaszczyzn wyznacza prawny model odpowiedzialności wojewody. Z tego też powodu twierdzi, iż jest to odmienna sytuacja niż ta, która ma miejsce w przypadku klasycznie rozumianego organu administracji publicznej. Jako zasadną przyjmuje tezę, że jest to odpowiedzialność prawna organu modyfikowana jego pozycją ustrojową, co w przypadku dotychczasowych analiz dokonywanych w literaturze przedmiotu, nie było dostatecznie zauważone. Z tym twierdzeniem Autorki należy się zgodzić, z uwagi na fakt, iż temat recenzowanej pracy doktorskiej obejmuje istotne i mało, jak do tej pory w literaturze przedmiotu, eksploatowane zagadnienie rodzajów odpowiedzialności prawnej wojewody. Temat ten jest niewątpliwie trudny dla badacza zagadnień związanych z prawem administracyjnym. Jednak bez wątpienia jest istotny i doniosły, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym, ponieważ dotyczy z jednej strony działalności organu administracji publicznej, będącego, zgodnie z treścią art. 152 Konstytucji RP, przedstawicielem Rady Ministrów w województwie, czyli podmiotem wykonującym zadania administracji rządowej w województwie. Zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j.: Dz. U. z 2022 r., poz. 135 ze zm.) wykonuje on zadania przedstawiciela Rady Ministrów w województwie, jest zwierzchnikiem i organem administracji rządowej zespolonej, jest organem nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, organem administracji rządowej w województwie, do którego właściwości należą niezastrzeżone w odrębnych ustawach sprawy z zakresu administracji rządowej, reprezentuje Skarb Państwa w zakresie i na zasadach określonych w ustawach, jest organem wyższego stopnia oraz zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki ma zapewnić gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa na obszarze województwa. Zatem jest organem władzy wykonawczej. Z

drugiej zaś strony wojewoda pełni funkcję polityczną, wywodzi się ze struktury partii politycznej, ponieważ jest powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów, który w konsekwencji nadzoruje jego działania z punktu widzenia kryterium zgodności z polityką rządu. Zatem za trafną należy uznać tezę sformułowaną i dowiedzioną w stopniu właściwym przez Doktorantkę, iż odpowiedzialność prawna wojewody jako organu administracji publicznej składa się nie tylko z odpowiedzialności ponoszonej ze względu na wykonywane zadania, ale również z odpowiedzialności, której źródłem jest pozycja ustrojowa wojewody i jak akcentuje Autorka dysertacji w tym właśnie tkwi zasadnicza cecha charakteryzująca złożony model odpowiedzialności wojewody, ponieważ z jednej strony są to oczywiste rodzaje odpowiedzialności wojewody jako organu, czyli odpowiedzialność administracyjna i odszkodowawcza, a z drugiej strony odpowiedzialność wojewody jako piastuna organu, czyli materialna, dyscyplinarna, karna, a także odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz moralna.

Niewadliwie Doktorantka zauważa, iż specyfika odpowiedzialności wojewody jako organu administracji publicznej wynika również z tego, że wojewoda jako pozbawiony samodzielności przedstawiciel rządu w terenie odpowiada przede wszystkim za to, aby dostosować do lokalnych warunków przyjętą przez Radę Ministrów politykę oraz realizować jej cele gospodarcze, społeczne. Słusznie Autorka rozprawy doktorskiej wskazuje, iż pojawia się w tym zakresie pewnego rodzaju współodpowiedzialność wojewody wraz z Radą Ministrów, a co więcej tej współodpowiedzialności towarzyszy swoista równoległość, ponieważ wojewoda jednocześnie ponosi wszystkie rodzaje odpowiedzialności, tzn. zarówno te, które są konsekwencją podejmowanych przez niego działań jako organ, jak i te, które są następstwem pełnionej przez niego funkcji przedstawiciela rządu, w tym m.in. odpowiedzialność polityczną. Z tego Doktorantka wywodzi twierdzenie, iż w swoich podstawach model odpowiedzialności wojewody jako organu nie odbiega od przyjętych zasad ponoszenia odpowiedzialności charakterystycznej dla organu administracji publicznej, ale pozycja ustrojowa tegoż organu determinuje pewne szczególne zależności, które mogą powodować modyfikację tych zasad, przede wszystkim w obszarze odpowiedzialności wojewody jako piastuna organu.

Analiza, dokonana przez Autorkę dysertacji i zaprezentowana w pracy, takiego modelu odpowiedzialności wojewody i wzajemnych relacji rodzajów tej odpowiedzialności, sprowadzających się do ich równoległego występowania i nakładania się w pewnych obszarach, uzasadnia wniosek, iż odpowiedzialność wojewody charakteryzuje się dużym stopniem skomplikowania. Realizując cel recenzowanej pracy doktorskiej, a jest nim, jak deklaruje jej Autorka, ukazanie tej skomplikowanej problematyki na tle struktury klasycznej odpowiedzialności organu administracji publicznej, jej Autorka wyodrębniła w tekście pracy pięć zasadniczych kwestii, wymagających dogłębnej analizy, a odpowiadających poszczególnym rozdziałom tejże pracy.

Po pierwsze dokonała pewnych zabiegów porządkujących i wprowadzających do zaprezentowania szczegółowych zagadnień, odpowiadających poszczególnym polom badawczym, których wyniki zaprezentowała w ocenianej pracy. Doktorantka na wstępie zdefiniowała pojęcie odpowiedzialności *per se* oraz *ex post*. Zdefiniowanie odpowiedzialności *per se* dokonała w ujęciu filozoficznym, które to ujęcie stało się dla niej podstawą do rozważań o odpowiedzialności prawnej wojewody jako organu administracji publicznej. Zasadnie wskazała, iż niewątpliwie charakter odpowiedzialności, niezależnie od sposobu czy celu jej definiowania, jest wyjątkowo skomplikowany. W ocenie Doktorantki każdorazowo odpowiedzialność należy rozpatrywać jako część wspólną co najmniej dwóch części – jedna z nich odnosi się do sfery etycznej, moralnej, charakterystycznej dla filozofii, druga natomiast będzie związana z normą prawną. Definicja odpowiedzialności w ujęciu *ex post* umożliwiła Autorce pracy doktorskiej przedstawienie rodzajów odpowiedzialności w administracji publicznej, do których zaliczyła odpowiedzialność administracyjną, cywilną oraz odpowiedzialność wojewody jako piastuna organu, w której mieści się odpowiedzialność dyscyplinarna, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, majątkowa i karna jako funkcjonariusza publicznego, moralna.

W rozdziale drugim pracy doktorskiej jej Autorka pomieściła genezę wojewody jako organu oraz scharakteryzowała realizowane przez ten organ zadania. Nadto rys historyczny organu administracji publicznej oraz koncepcje funkcjonowania państwa, w tym modelu rządów w Polsce. Zasadniczym elementem tej części pracy jest przedstawienie genezy tego organu, który po okresie kształtowania w

przestrzeni historycznej ugruntował swoją pozycję ustrojową, która ma co do zasady charakter polityczny, o czym świadczy sposób powołania wojewody oraz brak samodzielności w wypełnianiu zadań przedstawiciela rządu w terenie. Z tą kwestią łączy się rodzaj odpowiedzialności ponoszonej przez wojewodę. Realizując zadania w imieniu rządu, mimo braku samodzielności przy ich wypełnianiu i pełnego podporządkowania, wojewoda ponosi za nie z jednej strony współodpowiedzialność, a z drugiej strony generuje to możliwość, z uwagi na zakres wykonywanych zadań, powstania jego odpowiedzialności odszkodowawczej jako organu administracji publicznej, a także dyscyplinarnej, politycznej czy nawet karnej jako piastuna organu. Autorka dysertacji wskazuje, iż płaszczyzną powstania przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej wojewody jako przedstawiciela rządu w terenie mogą być np. zadania z zakresu zarządzania kryzysowego. Doktorantka wskazuje, iż współodpowiedzialność wojewody wynika z przyjęcia stanowiska wojewody, czyli zaakceptowanie przyjętych polityk przez Prezesa Rady Ministrów z jednej strony, oraz z drugiej strony – odpowiedzialność za podejmowane konkretne zadania w wypełnianiu polityki rządu w terenie. Charakter tej odpowiedzialności jest głównie polityczny, podobnie jak odpowiedzialność z tytułu wykonywania zwierzchnictwa nad administracją zespoloną w województwie. W ramach tej roli wojewoda przede wszystkim jest obowiązany do zapewnienia warunków skutecznego działania organów tej administracji, kieruje jej działalnością, koordynuje i kontroluje ją oraz ponosi odpowiedzialność za rezultaty jej działania. Jest to zwierzchnictwo organizacyjne, a nie służbowe. Natomiast realizacja pozostałych zadań wojewody, do których zaliczyć należy zadania organu administracji publicznej, organu nadzoru nad samorządem terytorialnym wiąże się z ponoszeniem odpowiedzialności administracyjnej i odszkodowawczej. Nadto wojewoda jako piastun organu ponosi odpowiedzialność wynikająca ze świadczenia przez niego stosunku pracy.

Kolejny problem zdiagnozowany, przeanalizowany i zaprezentowany w recenzowanej pracy dotyczy bardzo ważkiego zagadnienia odpowiedzialności administracyjnej i cywilnej wojewody. Te rodzaje odpowiedzialności są szczególnie istotne, ponieważ mieszczą się one w sferze relacji wojewody jako organu administracji publicznej i obywatela. Rozważania Autorki dysertacji w tym zakresie dotyczą zasad, przesłanek, zakresu tych rodzajów odpowiedzialności. Nadto

Doktorantka analizuje problematykę okoliczności wyłączających te rodzaje odpowiedzialności. Niewadliwie szczególną uwagę zwrócono w ocenianej rozprawie na bezprawie legislacyjne wojewody, podkreślając, iż organ ten został wyposażony w różne prawne formy władczego oddziaływania, za pomocą których oddziałuje bezpośrednio na prawa i wolności obywatelski oraz kształtuje sytuację prawną podmiotów funkcjonujących na terenie województwa. Nadto zaakcentowano w pracy, iż działalność wojewody jako organu administracji publicznej jest poddana kontroli sądowej. Zatem popełnione przez wojewodę błędy proceduralne, działania nielegalne, prowadzą do odpowiedzialności cywilnej i administracyjnej. Ponieważ zaś zakres zadań wojewody jest bardzo szeroki, obejmuje wszystkie działy administracji publicznej, zatem jak konkluduje Doktorantka odpowiedzialność administracyjna i cywilna stanowią najważniejszą, a zarazem najbardziej obszerną płaszczyznę odpowiedzialności prawnej wojewody, przy czym odpowiedzialność administracyjna jest najczęstszym rodzajem odpowiedzialności tegoż organu i wiąże się ona ściśle z odpowiedzialnością kompensacyjną. Jeśli na skutek niezgodnego z prawem działania wojewody, np. bezczynności tego organu, doszło do wyrządzenia szkody, poszkodowany w oparciu o art. 417 k.c. ma prawo żądać jej naprawienia. Zatem odpowiedzialność cywilna jest określana jako odszkodowawcza.

Podzielić trzeba wnioski Autorki dysertacji, iż: 1) mimo różnic odpowiedzialność administracyjna i cywilna wojewody jako organu administracji publicznej przenikają się wzajemnie i uzupełniają, 2) odpowiedzialność administracyjna i cywilna stanowią najważniejszą, a zarazem najbardziej obszerną płaszczyznę odpowiedzialności prawnej wojewody, stąd też zasadnie w recenzowanej pracy poświęcono jej najwięcej miejsca.

Autorka w rozdziale piątym pracy doktorskiej zaprezentowała także wyniki swojej pracy badawczej nad kwestią odpowiedzialności wojewody jako piastuna organu, na którą to odpowiedzialność składa się: odpowiedzialność dyscyplinarna, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, majątkowa i karna jako funkcjonariusza publicznego, moralna. W zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej wojewoda może ponosić odpowiedzialność jako pracownik na gruncie przepisów kodeksu pracy, ale przede wszystkim ponosi odpowiedzialność jako funkcjonariusz publiczny. Może ona wiązać się z odpowiedzialnością

majątkową za rażące naruszenie prawa oraz odpowiedzialnością karną za popełnienie przestępstwa urzędniczego. Wykonując zadania kierownika jednostki sektora finansów publicznych, wojewoda odpowiada za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zasadnie Doktorantka zauważa i poddaje analizie także odpowiedzialność wojewody na gruncie moralnym, która wynika wprost z zasady działania wojewody na rzecz interesu publicznego. Nadto słusznie Autorka opisuje także przesłanki odpowiedzialności politycznej wojewody związanej bezpośrednio z wykonywaniem zadań powiązanych z polityką rządu, jak również odpowiedzialności „partyjnej” przed liderem rządzącego ugrupowania.

Końcowo stwierdzić należy, iż wskazane wyżej badania naukowe, których wyniki zaprezentowano w poszczególnych rozdziałach recenzowanej pracy, uprawniały Autorkę do konkluzji zawartych w zakończeniu pracy oraz do wniosków *de lege lata* i wniosków *de lege ferenda*. W ramach wniosków *de lege lata* Doktorantka niewadliwie uznała, iż współodpowiedzialność i równoległość odpowiedzialności prawnej wojewody nie została przejrzysto uregulowana w aktualnie obowiązujących aktach prawnych. „Konsekwencją tego może być wniosek *de lege ferenda*, że wskazane wcześniej rodzaje odpowiedzialności powinny być rozwiązane jednoznacznie w przepisach prawa. Dopiero przy takim założeniu można przyjąć, że model odpowiedzialności prawnej wojewody będzie koherentny z jego pozycją ustrojową, która przecież po 1989 r. uległa zmianie ze względu na decentralizację administracji publicznej. Tego aspektu nie uwzględnia obowiązujący porządek prawny.” (s. 282 pracy).

Oceniając całościowo przedłożoną rozprawę nie ulega dla mnie wątpliwości, że jest to praca cenna poznawczo, twórczo wnosząca nowe treści, poszerzająca wiedzę w zakresie różnorodnych rodzajów odpowiedzialności prawnej wojewody jako organu administracji publicznej.

4.Ogólna wiedza teoretyczna Doktorantki w dyscyplinie naukowej oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej

Przedstawiona do recenzji dysertacja została przygotowana w sposób świadczący o szerokiej wiedzy Doktorantki z zakresu najnowszych osiągnięć naukowych obejmujących zagadnienia będące przedmiotem rozprawy, a także umiejętności rozpoznania i ujęcia problemu naukowego oraz przeprowadzenia badań z zachowaniem dyscypliny metodologicznej, uzasadnionymi zakreślonym obszarem badawczym i problematyką badań.

W swoich rozważaniach Pani Magister Małgorzata Chomycz-Śmigielska szeroko odniosła się do wcześniejszych wyników badań doktryny. Prowadząc swoje wywody i uzasadniając prezentowane rozstrzygnięcia wchodziła w polemikę z autorami poglądów wyrażanych w krajowej literaturze przedmiotu, a w swoich ustaleniach bazowała również na orzecznictwie, co udokumentowane jest w dość bogatej bibliografii. W sposób rzetelny i obiektywny przeprowadziła badania, a wchodząc w dyskurs naukowy zasadnie i udatnie argumentowała swoje stanowisko.

Wysoko oceniając umiejętność samodzielnego prowadzenia badań naukowych przez Doktorantkę, podkreślić dodatkowo należy, że oryginalność rozwiązania zaprezentowanego w rozprawie jest również wynikiem właściwego wyboru metod badawczych (metody: formalno-dogmatycznej i historycznej). Wszystko to świadczy o umiejętnościach i przygotowaniu do prowadzenia badań naukowych Doktorantki. Można jedynie wskazać, że Autorce rozprawy nie w pełni udało się zachować dyscyplinę prowadzenia wywodów. Zauważalne jest powracanie do dokonanych już wcześniej ustaleń, co osłabia walory pracy.

Największym mankamentem recenzowanej pracy jest jednak brak zastosowania metody prawno-porównawczej, tj. nie zawarcie w pracy omówienia i analizy wybranych ustawodawstw państw obcych w zakresie istnienia, roli, zadań i kształtowania się w nich odpowiedzialności organu takiego jak organ administracji publicznej, będący przedstawicielem rządu w terenie, czyli organu podobnego do polskiego wojewody. Recenzentka oczywiście dostrzega trudności, które się wiążą z tym zabiegiem, choćby polegające na odwiecznym dylemacie autorów dysertacji na

stopnie naukowe – ile obcych systemów prawnych uwzględnić należy oraz to czy wybór tych ustawodawstw obcych, a pominięcie innych nie będzie budziło zastrzeżeń osób oceniających pracę. Niemniej jednak w pracach doktorskich z dziedziny nauk prawnych jest to element nie tylko oczekiwany, ale i pozwalający na wnikliwszą i szerszą ocenę polskich unormowań w tym zakresie. Jeśli natomiast Doktorantka całkowicie z takich badań rezygnuje, to winna wyjaśnić dlaczego.

Podsumowując, z uznaniem należy wypowiedzieć się o ogólnej wiedzy teoretycznej Doktorantki w zakresie analizowanych zagadnień oraz przygotowaniu do pracy naukowej, a zgłoszone uwagi krytyczne nie wpływają na fakt wysokiej oceny jej pracy i umiejętności badawczych.

Dokonane we wcześniejszej części recenzji oceny dotyczące wyboru tematu pracy, sformułowanego oryginalnego problemu badawczego i celów badawczych, a także zawartości merytorycznej należy uzupełnić o odniesienie się do strony formalnej rozprawy.

Przedstawiona do recenzji dysertacja jest wewnętrznie spójna, jej konstrukcja została przemyślana, co znajduje odzwierciedlenie w merytorycznie i formalnie poprawnym podziale na poszczególne rozdziały. Układ recenzowanej pracy doktorskiej jest klarowny i prawidłowy. Rozprawa podzielona została na pięć merytorycznych rozdziałów. Autorka wychodzi od zagadnień ogólnych, które zostały pomieszczone w rozdziale pierwszym. Natomiast pozostałe rozdziały – od II – do IV - poświęcone są zagadnieniom szczegółowym. W rozdziale II nie zabrakło także omówienia kwestii organu administracji w ujęciu historycznym i genezy wojewody jako organu administracji publicznej.

Po pięciu rozdziałach merytorycznych w pracy umieszczono zakończenie obejmujące podsumowanie przeprowadzonych wywodów, poprzez wyartykułowanie wniosków oraz postulatów *de lege ferenda*. Uważam, iż bardzo dobrym rozwiązaniem konstrukcyjnym przyjętym przez Autorkę pracy doktorskiej było umieszczenie na wstępie pracy wprowadzenia oraz wniosków na zakończenie każdego rozdziału pracy, a nie tylko zamieszczenie wniosków w tej części pracy, która została nazwana zakończeniem.

Pozytywnie należy ocenić cechy warsztatowe recenzowanej pracy – dobór i umiejętne wykorzystanie literatury przedmiotu oraz orzecznictwa sądowego obejmującego zarówno orzeczenia sądów administracyjnych, Sądu Najwyższego, jak i Trybunału Konstytucyjnego, chociaż odnośnie dorobku judykatury - wskazano w pracy dość skromną liczbę orzeczeń.

Strona techniczna recenzowanej pracy doktorskiej co do zasady nie budzi zastrzeżeń. Jednak Autorka nie ustrzegła się pewnych błędów, takich jak brak numeracji poszczególnych pozycji w bibliografii. Nadto opis bibliograficzny pozycji zbiorowych powinien rozpoczynać się od tytułu, a nie od nazwiska redaktora, nawet jeśli jest to wybitny przedstawiciel doktryny.

W pracy Autorka sprawnie posługuje się językami prawnym i prawniczym oraz poprawnym językiem polski. Oceniając kolejny element strony formalnej dysertacji i warsztatu naukowego jej Autorki, trzeba wskazać, że nie tylko dokonała ona doboru źródeł w sposób świadczący o dobrej znajomości literatury przedmiotu w obszarze rozprawy, ale również co do zasady skrupulatnie dokonała dokumentacji źródeł zarówno w przypisach, jak i bibliografii załącznikowej. Nieco zbyt skromnie korzystała natomiast, jak już wskazano, z orzecznictwa sądowego.

Ocena formalnej strony pracy prowadzi do wniosku, że Doktorantka posiada teoretyczne przygotowanie do pracy naukowej, dobrze opanowała warsztat pisarski, dysertacja została przygotowana z dużą starannością oraz dbałością o kwestie formalne i edytorskie.

5. Konkluzje

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska Pani magister Małgorzaty Chomycz-Śmigielskiej, pt. „Odpowiedzialność prawna wojewody jako organu administracji publicznej” stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego odpowiadając w pełni wymogom, które stawiane są dysertacjom. Autorka wykazała się umiejętnościami potwierdzającymi jej kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia badań naukowych, a także ogólną i rozległą wiedzą teoretyczną w dyscyplinie nauki prawne. Tym samym rozprawa doktorska spełnia warunki

określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1789 ze zm.).

Wnoszę w związku z tym o dopuszczenie Pani Magister Małgorzaty Chomycz-Śmigielskiej do dalszych etapów zmierzających do nadania stopnia naukowego doktora nauk prawnych.

Dr hab. Gabriela Jyż

